

การปลดปล่อยเชิงจลนศาสตร์ของยา ترامาดอล ไฮโดรคลอไรด์ จากเมทริกซ์พองตัวชอบน้ำ ซึ่งประกอบด้วยสารช่วยตอกรงสองชนิดที่แตกต่างกัน

KINETIC RELEASE OF TRAMADOL HYDROCHLORIDE FROM HYDROPHILIC SWELLABLE MATRICES CONTAINING TWO DIFFERENT DIRECTLY COMPRESSIBLE FILLERS

เมษมาศ กาญจนพันธุ์ 5337385 PYPT/M

ภ.ม. (เภสัชการ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สมบูรณ์ เจตลีลา, Ph.D., พจวรรณ ลาวัณย์ประเสริฐ, Ph.D.

บทคัดย่อ

ศึกษาผลของเศษส่วนมวลและชนิดของพอลิเมอร์ต่อจลนศาสตร์การปลดปล่อยยา ترامาดอล ไฮโดรคลอไรด์ (TMH) แต่ละสูตรตำรับหนัก 500 มิลลิกรัม ประกอบด้วยตัวยา 200 มิลลิกรัม มีเศษส่วนมวลคงที่ที่ 0.4 พอลิเมอร์ที่ใช้คือ ไฮดรอกซีโพรพิลเมธิลเซลลูโลส เค 4 เอ็ม (HPMC K4M), เค 15 เอ็ม (HPMC K15M), แซนแรนแกม (XG) หรือ กัวกัม (GG) ที่เศษส่วนมวล 0.15, 0.30, 0.45 และ 0.60 ตามลำดับ และสารช่วยตอกรงคือ ไดเบสิกแคลเซียมฟอสเฟตไดไฮดรต (DCPD) หรือ สเปรย์ครายด์แลกโตส (SDL) การศึกษาปริมาณการปลดปล่อยตัวยาเป็นร้อยละ (Q) ที่เวลาต่างๆ ได้ดำเนินการโดยเครื่องมือทดสอบการละลายของ USP แบบที่ 2 โดยใช้ น้ำกลั่นเป็นตัวทำละลาย ที่เวลา t ตั้งแต่ 0 – 24 ชั่วโมง ผลการทดลองพบว่า Q_t ของทุกตำรับและรากที่สองของเวลามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงที่ดีพร้อมค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่สูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปลดปล่อยยาจากเมทริกซ์เป็นไปตามแม่แบบการปลดปล่อยของฮิกูชิ ค่าคงที่การปลดปล่อยของทุกตำรับเป็นตัวแปรในการประเมินผลโดยการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่าชนิดและเศษส่วนมวลของพอลิเมอร์ และชนิดสารช่วยตอกรงมีผลต่อค่าคงที่ของอัตราการปลดปล่อยยา (k) ปริมาณปลดปล่อยยาที่เวลาศูนย์ (Q_0) และเวลาหน่วงก่อนการปลดปล่อยยา ตำรับเมทริกซ์ที่ใช้แซนแรนแกมเป็นพอลิเมอร์แสดงการหน่วงการปลดปล่อยมากที่สุดที่ทุกเศษส่วนมวล สำหรับสารช่วยตอกรงที่ไม่ละลายน้ำ DCPD จะแสดงการหน่วงการปลดปล่อยยาได้มากกว่า SDL การปลดปล่อยเชิงจลนศาสตร์ของ TMH อธิบายโดยใช้สมการแม่แบบของชาร์และคณะสำหรับตำรับที่ใช้ DCPD เป็นสารช่วยตอกรง และใช้สมการแม่แบบของเจตลีลาและคณะสำหรับตำรับที่ใช้ SDL เป็นสารช่วยตอกรง พบว่าสมการแม่แบบดังกล่าวได้ผลเป็นที่น่าพอใจในการทำนายการปลดปล่อย TMH ที่ช่วงเวลาต่างๆ จากเมทริกซ์ที่ประกอบด้วยพอลิเมอร์ต่างชนิดที่เศษส่วนมวลต่างกัน ส่วนกลไกการทรานสปอร์ตของยานั้น เมทริกซ์ที่ใช้ GG จะเป็น quasi-Fickian diffusion เมทริกซ์ที่ใช้ HPMC จะให้ non-Fickian transport ยกเว้นที่เศษส่วนมวลต่ำสุดจะให้ quasi-Fickian diffusion ส่วนเมทริกซ์ที่ใช้ XG นั้น เศษส่วนมวลที่ทำให้กลไกแบบ quasi-Fickian diffusion เป็น non-Fickian transport คือ 0.60 XG เมื่อใช้ DCPD และ 0.45 XG เมื่อใช้ SDL ตามลำดับ